

Vergaderjaar 2014–2015

34 000 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2015

Nr. 94

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 mei 2015

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2014 van het College voor Toetsen en Examens aan¹. Dit verslag wordt aan u verstuurd conform artikel 18 van de kaderwet zbo's. Het verslag ziet op de taakuitoefening en het gevoerde beleid in 2014 en beschrijft tevens het gevoerde beleid met betrekking tot de kwaliteitszorg.

Tevens bied ik u het eerste periodiek verslag aan over het functioneren van het College voor Toetsen en Examens (hierna: CvTE).² Dit verslag ziet op de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het CvTE in de periode 2009–2014. Het onderzoek is uitgevoerd door het onafhankelijk onderzoeksbureau Ecorys in opdracht van het Ministerie van OCW. Met de aanbidding van dit onderzoek voldoet het Ministerie van OCW aan de wettelijke verplichting om zbo's periodiek te evalueren, zoals geformuleerd in artikel 39 eerste lid van de Kaderwet zbo's. Daarnaast heb ik het CvTE uitgenodigd een reactie te geven op het evaluatieonderzoek dat Ecorys heeft opgeleverd. Die reactie is, naast de beide rapporten, tevens als bijlage bij deze brief gevoegd.

Evaluatieonderzoek CvTE 2009–2014

In het onderzoek is gekeken naar het functioneren van het CvTE als uitvoerder van de maatschappelijke opdracht om namens de Nederlandse overheid de kwaliteit van de centrale examens in Nederland te waarborgen én te zorgen voor een vlekkeloze afname van toetsen en examens door scholen en instellingen.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Het CvTE startte per 1 oktober 2009 onder de naam College voor Examens. De invoering van de centrale eindtoets in het primair onderwijs onder regie van hetzelfde CvTE heeft gezorgd voor de toevoeging van de letter T per 1 augustus jl.: het College voor Toetsen en Examens.

De onderzoeksvragen richtten zich op:

- Doeltreffendheid;
- Doelmatigheid;
- Regierol van het CvTE in het examenstelsel;
- Governance.

Algemene bevindingen

Ik stel vast dat de bevindingen van Ecorys over het functioneren van het CvTE in de periode 2009–2014 overwegend positief van aard zijn. De uitvoering van de wettelijke taken en voorschriften gebeurt naar behoren. Incidenten rondom examens worden serieus en professioneel opgepakt. Het oordeel van de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) is tevens positief. De aspecten die zijn onderzocht in het kader van de wettelijke taken en voorschriften zijn alle jaren goed beoordeeld. Ook ketenpartijen en actoren binnen het onderwijssysteem zijn over het algemeen tevreden over de wijze waarop het CvTE taken uitoefent. De examencyclus is een proces dat strak geleid moet worden en het CvTE doet dat nauwkeurig en in samenspraak met de betrokkenen. Daarnaast onderschrijft iedereen de noodzaak om de verantwoording voor de inhoud van de examens en de vlekkeloze afname van examens te scheiden.

Naast de positieve beoordeling van het functioneren van het CvTE heeft Ecorys ook punten van kritiek opgetekend. Punten die, zoals terecht wordt geconstateerd, weerklank vinden bij betrokken ketenpartijen en ook bij de leden van uw Kamer. Dit zijn onder andere punten die zich richten op de invulling van de regierol door het CvTE, het proces van klachtenafhandeling door het CvTE en het vergroten van transparantie ten aanzien van het examenproces voor ketenpartners en andere belanghebbenden. Naar aanleiding daarvan doet Ecorys aanbevelingen per onderzoeksthema. Ik ben van mening dat de aandachtspunten die Ecorys benoemt de basis vormen om verdere actie te ondernemen. In samenspraak met het CvTE zal verder vorm gegeven gaan worden aan die verbeteringen. In deze aanbiedingsbrief licht ik per onderzoeksthema de aanbevelingen uit die de agenda van het CvTE voor de komende jaren mede bepalen. Het CvTE zelf heeft in de bijgevoegde reactie een drietal thema's benoemd waar zij zich de komende periode op gaan richten. Ik ga graag het gesprek hierover met ze aan.

Doeltreffendheid

Onderstaande aanbevelingen hebben tot doel om de transparantie ten aanzien van het CvTE verder te vergroten door, nog meer dan nu het geval is, een externe blik te organiseren op het examenproces en op de rol van het CvTE daarin.

- Vraag de inspectie aandacht te besteden aan de manier waarop het CvTE omgaat met klachten, ook klachten die niet via de officiële klachtenprocedure zijn behandeld, en laat de inspectie beoordelen aan de hand van algemene regels die gelden voor publieke bestuursorganen of het CvTE hierin voldoende zorgvuldig opereert.
- Organiseer een onafhankelijk oordeel over de kwaliteit van examens door bijvoorbeeld steekproefsgewijs externe audits te laten doen op specifieke vakken. Laat daarbij de inspectie in overleg met het CvTE een beargumenteerde keuze voor bepaalde vakken en een selectie van externe deskundigen maken.

Ten aanzien van het organiseren van een kwaliteitsoordeel over de examens ben ik reeds in gesprek met het CvTE en de inspectie naar aanleiding van de motie van het lid Jadnanansing over een rol voor de

inspectie bij de beoordeling van de validiteit van de centrale examens.³ De door Ecorys gedane aanbeveling ligt in het verlengde hiervan en zal ik meenemen in de verdere uitwerking de komende maanden. Na de zomer van 2015 wordt u geïnformeerd over hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

Doelmatigheid

- Onderzoek of een baten-lasten agentschapsstatus voor het bureau CvTE een mogelijkheid is. Zeker bij een eventueel verder gedelegeerd opdrachtgeverschap richting Cito, voldoet het CvTE aan eisen die worden gesteld aan de omzet en de te leveren prestaties.

Regierol

- Organiseer een (informele) bijeenkomst voor examensecretarissen om op minder formele wijze te achterhalen wat er leeft onder de doelgroep. Ga met ze in gesprek om vraag en aanbod van informatie rondom examens beter te stroomlijnen. Schep duidelijkheid over hoe bepaalde keuzes tot stand komen met betrekking tot het examenproces en maak hen deelgenoot van de werkwijze van het CvTE. Raadpleeg de secretarissen bij het vernieuwen van het examenproces.

De examensecretarissen vervullen een sleutelrol in de examinering binnen een school. Daarmee is deze groep een belangrijke partner van het CvTE. Recentelijk is het platform examensecretarissen (PLEXs) opgericht waar al een groot deel van de examensecretarissen zich bij heeft aangesloten. Met het PLEXs heeft het CvTE een helder aanspreekpunt binnen de examenketen om bovenstaande aanbeveling gevolg te geven.

Governance

- Verken of het toezichtkader van de inspectie ten aanzien van het CvTE uitgebreid zou moeten worden, naast de wettelijke taken, met de regierol van CvTE die essentieel is voor de werking van de examenketen.
- Het convenant tussen het CvTE, OCW, DUO en Cito vormt een belangrijke basis voor de regie over de keten. Ga na met de SLO en de inspectie of de samenwerking met hen ook in dat convenant dient te worden meegenomen.

Tenslotte

Uit zowel het jaarverslag 2014 als het onafhankelijk onderzoek van Ecorys komt een positief beeld naar voren over het functioneren van het CvTE. Naast dat dit tot tevredenheid stemt, bieden de kritiekpunten uit het evaluatierapport ook voldoende aanknopingspunten voor verdere verbetering van het functioneren van het CvTE. Dit neem ik ter harte en vormt een sterke motivatie om gezamenlijk te blijven werken aan een goede uitvoering van de belangrijke taken die aan het CvTE zijn opgedragen.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker

³ Motie lid Jadnanansing, Kamerstuk 33 905, nr. 7.